



نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۴۰۱



هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۴۰۱، «حضر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «حضر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «حضر» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۴۰۱
ریشه	حضر
تعداد تکرار	۲۴
تعداد مشتقات	۱۴
تعداد ریشه مرتبط	۱۸۹



فهرست مشتقات

- | | | | |
|------------------------|------------------|------------------|--------------------------|
| ۱. أَحْضَرْتُ (۱) | ۴. حَاضِرًا (۱) | ۷. حَاضِرِي (۱) | ۱۰. لَمْحَضْرُونَ (۲) |
| ۲. أُحْضِرْتِ (۱) | ۵. حَاضِرَةً (۱) | ۸. حَضَرَ (۵) | ۱۱. لَنْحَضِرْتَهُمْ (۱) |
| ۳. الْمُحَضَّرِينَ (۲) | ۶. حَاضِرَةً (۱) | ۹. حَضْرُوهُ (۱) | ۱۲. مُحْتَضِرٌ (۱) |
| | | | ۱۳. مُحَضَّرًا (۱) |
| | | | ۱۴. مُحَضَّرُونَ (۵) |

فهرست ریشه‌های مرتبط

- | | | | |
|-----------------|-------------------|-----------------|------------------|
| ۱. ابراهيم (۱) | ۲۰. بلو (۱) | ۵۹. حَقَّقَ (۳) | ۸۹. سَكَنَ (۱) |
| ۲. ابو (۱) | ۲۱. بنو (۱) | ۶۰. حَلَقَ (۱) | ۹۰. سَلِمَ (۱) |
| ۳. ابی (۲) | ۳۲. بَیْعَ (۱) | ۶۱. حَلَلَ (۱) | ۹۱. سَمِعَ (۱) |
| ۴. اتی (۲) | ۳۳. بَیْنَ (۹) | ۶۲. حَوْتٌ (۱) | ۹۲. سَمُو (۱) |
| ۵. اثم (۱) | ۳۴. تَجَرَّ (۱) | ۶۳. حَوْلَ (۱) | ۹۳. سَوَّءَ (۲) |
| ۶. اجل (۲) | ۳۵. تَرَكَ (۱) | ۶۴. حَیْنَ (۱) | ۹۴. سَئَلَ (۱) |
| ۷. احد (۶) | ۳۶. تَمَّ (۱) | ۶۵. حَیَّ (۱) | ۹۵. سَمَّ (۱) |
| ۸. اخر (۳) | ۳۷. تَوَبَّ (۲) | ۶۶. خَبَرَ (۱) | ۹۶. شَحَّحَ (۱) |
| ۹. اذی (۱) | ۳۸. ثَلَّثَ (۱) | ۶۷. خَوْفَ (۱) | ۹۷. شَدَّدَ (۱) |
| ۱۰. ارض (۱) | ۳۹. ثَمَنَ (۱) | ۶۸. خَیْرَ (۲) | ۹۸. شَرَبَ (۱) |
| ۱۱. اسحاق (۱) | ۴۰. ثَنَى (۱) | ۶۹. دَعَوَ (۱) | ۹۹. شَرَعَ (۱) |
| ۱۲. اسماعیل (۱) | ۴۱. جَثَوُ (۱) | ۷۰. دَنُو (۲) | ۱۰۰. شَرَى (۱) |
| ۱۳. الله (۱۴) | ۴۲. جَرَمَ (۱) | ۷۱. دَوَّرَ (۱) | ۱۰۱. شَطَنَ (۱) |
| ۱۴. الم (۱) | ۴۳. جَعَلَ (۱) | ۷۲. دَیْنَ (۲) | ۱۰۲. شَفَقَ (۱) |
| ۱۵. اله (۱۷) | ۴۴. جَمَعَ (۲) | ۷۳. ذَكَرَ (۱) | ۱۰۳. شَهِدَ (۱۰) |
| ۱۶. امد (۱) | ۴۵. جَنَاحَ (۲) | ۷۴. ذَوَا (۱) | ۱۰۴. شِئَاءَ (۲) |
| ۱۷. امن (۳) | ۴۶. جَنَحَ (۲) | ۷۵. رَیْبَ (۴) | ۱۰۵. صَدَقَ (۱) |
| ۱۸. انن (۸) | ۴۷. جَنَدَ (۱) | ۷۶. رَجَعَ (۱) | ۱۰۶. صَرَفَ (۱) |
| ۱۹. اهل (۱) | ۴۸. جَنَنَ (۳) | ۷۷. رَجَلَ (۳) | ۱۰۷. صَغَرَ (۲) |
| ۲۰. اول (۴) | ۴۹. جَهَنَّمَ (۱) | ۷۸. رَزَقَ (۱) | ۱۰۸. صَلَحَ (۳) |
| ۲۱. اون (۱) | ۵۰. حَبَسَ (۱) | ۷۹. رَضُو (۱) | ۱۰۹. صَلَوَ (۱) |
| ۲۲. اوی (۲) | ۵۱. حَقَى (۲) | ۸۰. رَیْبَ (۲) | ۱۱۰. صَوَّبَ (۲) |
| ۲۳. ائی (۲) | ۵۲. حَجَّجَ (۳) | ۸۱. رَأَسَ (۲) | ۱۱۱. صَوَّمَ (۲) |
| ۲۴. ابی (۴) | ۵۳. حَذَرَ (۱) | ۸۲. رَفَفَ (۱) | ۱۱۲. صَبَّحَ (۱) |
| ۲۵. بجر (۱) | ۵۴. حَرَّمَ (۱) | ۸۳. رَأَى (۱) | ۱۱۳. ضَرَبَ (۱) |
| ۲۶. بَحَسَ (۱) | ۵۵. حَسَنَ (۲) | ۸۴. سَبَتَ (۳) | ۱۱۴. ضَرَرَ (۱) |
| ۲۷. بعد (۳) | ۵۶. حَشَرَ (۱) | ۸۵. سَبَعَ (۱) | ۱۱۵. ضَعَفَ (۱) |
| ۲۸. بعل (۱) | ۵۷. حَصَرَ (۱) | ۸۶. سَجَدَ (۱) | ۱۱۶. ضَلَلَ (۱) |
| ۲۹. بلغ (۱) | ۵۸. حَصَى (۱) | ۸۷. سَعَى (۱) | ۱۱۷. طَوَّعَ (۲) |
| | | ۸۸. سَفَهَ (۱) | |

۱۴۷. کتب (۱۲)	۱۵۶. لیس (۲)	۱۶۵. نسب (۱)	۱۷۴. وجد (۳)	۱۸۳. وله (۱۴)
۱۴۸. کتم (۱)	۱۵۷. متع (۳)	۱۶۶. نسک (۱)	۱۷۵. وحد (۸)	۱۸۴. ولی (۲)
۱۴۹. کذب (۲)	۱۵۸. مرء (۲)	۱۶۷. نثز (۱)	۱۷۶. ودد (۱)	۱۸۵. ویل (۱)
۱۵۰. کفر (۲)	۱۵۹. مرض (۱)	۱۶۸. نصت (۱)	۱۷۷. وسم (۱)	۱۸۶. یتم (۱)
۱۵۱. کلل (۴)	۱۶۰. ملل (۳)	۱۶۹. نصر (۱)	۱۷۸. وصی (۲)	۱۸۷. یسر (۲)
۱۵۲. کمل (۱)	۱۶۱. موت (۶)	۱۷۰. نعم (۱)	۱۷۹. وضع (۱)	۱۸۸. یعقوب (۱)
۱۵۳. کون (۱۲)	۱۶۲. موه (۱)	۱۷۱. نفر (۱)	۱۸۰. وعد (۲)	۱۸۹. یوم (۵)
۱۵۴. لدی (۲)	۱۶۳. نبء (۱)	۱۷۲. نفس (۴)	۱۸۱. وقی (۵)	
۱۵۵. لقی (۲)	۱۶۴. نذر (۱)	۱۷۳. هدی (۳)	۱۸۲. ولد (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۳۳} أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
۲. {البقرة - ۱۸۰} كَتَبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ
۳. {البقرة - ۱۹۶} وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُخْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَخْلُقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامًا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرًا الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
۴. {البقرة - ۲۸۲} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمْلَئَ هُوَ فَلْيُمْلِلْ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَلِكَ أْفَسْطَ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَلَّحُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
۵. {آل عمران - ۳۰} يَوْمَ نَجِدُ كُلَّ نَفْسٍ مِمَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُنْخَصَرًا وَمِمَّا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ
۶. {النساء - ۸} وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا
۷. {النساء - ۱۸} وَ لَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَ هُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
۸. {النساء - ۱۲} وَإِنْ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا
۹. {المائدة - ۱۰} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَفِيضِمَانٍ بِاللَّهِ إِنْ اِرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ نَمَانًا وَلَوْ كَانَ دَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِذَا لَمِنَ الْأَمِينِ
۱۰. {الأعراف - ۱۶} وَ اسْأَلُهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
۱۱. {الكهف - ۴۹} وَ وُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لِهَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَ وَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا
۱۲. {مريم - ۶۸} قَوْمَ رَبِّكَ لَتَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًا
۱۳. {القصص - ۶۱} أَمْ مَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ
۱۴. {الروم - ۱۶} وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ لِقَاءِ الْآخِرَةِ قَائِلِينَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ
۱۵. {سبأ - ۳۸} وَ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ
۱۶. {يس - ۳۲} وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ
۱۷. {يس - ۵۳} إِنْ كَانَتْ إِلَّا صِحْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ
۱۸. {يس - ۷۵} لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَ هُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ

۱۹. { الصافات - ۵۷ } وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ
۲۰. { الصافات - ۱۲ } فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ
۲۱. { الصافات - ۱۵ } وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسْبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ
۲۲. { الأحقاف - ۲۹ } وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفْرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ
۲۳. { القمر - ۲۸ } وَنَبَّيْنَاهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلٌّ شَرْبٌ مَحْتَضِرٌ
۲۴. { التكوير - ۱۴ } عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ